

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind
prevenirea torturii*

Aprob,
Avocatul Poporului
Renate Weber

Raport

privind vizita desfășurată la Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București – 2021

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009 România a ratificat Protocolul Opțional (OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului, îndeplinește atribuțiile de Mecanism național de prevenire a torturii (MNP) conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate în orice loc de detenție, în sensul art. 4 din OPCAT.

Astfel, în conformitate cu art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborat cu art. 19 lit. a) din Protocolul Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, MNP a efectuat la data de 20 august 2021 o vizită inopinată la Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Otopeni, județul Ilfov având ca obiective: verificarea implementării recomandărilor formulate cu prilejul vizitei efectuate în anul 2018 sub aspectul asistenței medicale și sociale, măsurile întreprinse în cadrul centrului pentru protecția persoanelor private de libertate și a personalului în contextul epidemiei de COVID-19, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa MNP a fost alcătuită din: [REDACTAT] jurist, [REDACTAT] [REDACTAT] asistent social din cadrul instituției Avocatul Poporului - Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante (MNP), [REDACTAT] medic, colaborator extern și [REDACTAT] [REDACTAT], reprezentant a Organizației Neguvernamentale Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului (GRADO).

2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare efectuată

► aspecte preliminare

Echipa de vizită a avut o întrevedere inițială cu șefa centrului, după care a vizitat centrul și a discutat și cu alți membri ai personalului și persoane custodiate.

Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni funcționează în subordinea Direcției Migrație din cadrul Inspectoratului General pentru Imigrări (IGI) și are o

capacitate de 114 locuri de cazare pentru străini luați în custodie publică și 18 locuri pe zona de tranzit.

La momentul vizitei, în Centru erau cazați un număr de 79 străini dintre care 3 femei (o femeie din Tunisia era însărcinată) ce proveneau din Afganistan, Pakistan, Maroc, Papua Noua Guinee, Bangladesh, India, Vietnam, Irak, Iran, Tunisia, Columbia etc. La momentul vizitei, în Centru nu se afla niciun minor și nici persoane cu dizabilități.

Din declarația reprezentanților centrului, perioada de ședere a persoanelor custodiate era cuprinsă între o zi și trei luni, în funcție de clarificarea situației juridice. Durata maximă pentru care străinii puteau fi deținuți era de 18 luni, după care intervenea tolerarea din oficiu, ceea ce înseamna că persoana putea locui și munci în România până la îndepărtarea cauzelor care au determinat imposibilitatea îndepărtării din țară.

Pentru 25 de persoane de naționalitate afgană se făceau demersuri în cadrul programului Dublin, astfel încât să nu fie trimiși în Afganistan împotriva voinței lor, ci către alte state care oferă azil (ex. Serbia).

Repartizarea străinilor în camere se făcea în funcție de țară, religie și limbile vorbite, astfel încât să fie evitate conflictele.

Statul de personal cuprindea 70+1 posturi, din care la compartimentul psihologic era un post, la compartimentul medical erau cinci posturi (patru asistenți medicali și un medic), iar la compartimentul tehnico-administrativ erau 11 posturi (fochist, instalator, ospătar, îngrijitor, gestionar). Personalul de pază era în număr de 48 și era organizat în patru ture, pe fiecare tură fiind 12 angajați. În Centru era încadrat și personal feminin, astfel pe una dintre ture își desfășurau activitatea două angajate femei, dar care, din relatarea doamnei șef centru, era insuficient. Exista un post șef centru și un post de adjunct șef centru.

Potrivit informațiilor furnizate, Centrul se confrunta cu **lipsa de personal**, aspect constatat de membrii echipei de vizită și cu prilejul vizitei din anul 2018, mai ales că la data prezentei vizite mulți salariați erau în concediu. În zona operativă erau vacante trei posturi. De asemenea, în cazul personalului contractual erau vacante două posturi de fochist și un post de ospătar, iar începând cu săptămâna următoare vizitei, devenea vacant un post de îngrijitor. Conform informațiilor furnizate de șefa centrului, era importantă ocuparea celor două posturi vacante de fochist din cele patru prevăzute în statul de funcții, întrucât centrala termică necesita supraveghere continuă.

Cu privire la scoaterea la concurs a posturilor vacante, potrivit notelor raport din data de 24 iunie 2021, la 17 august 2021 s-a adus la cunoștința Inspectoratului General pentru Imigrări necesitatea ocupării posturilor vacante de fochist și îngrijitor.

Centrul era organizat în două corpuri (A și B), camerele existente în cele două corpuri fiind dotate cu 4, 6, 8 sau 12 paturi, cu grupuri sanitare proprii, fiecare persoană beneficiind de pat individual și cazarmament.

Corpul A, compartimentat pe mai multe nivele, cuprindea spații pentru birouri (personal angajat și personal al organizațiilor neguvernamentale), camere de cazare, 2 izolatoare, o cameră de vizită, sală de activități recreative, cabinet medical, sală de tratament. Camerele de cazare erau dotate cu paturi și dulap de metal, masă și televizor, având în imediata apropiere grupurile sanitare. Nu toate camerele erau prevăzute cu televizor. În acest sens au fost achiziționate mai multe aparate tv ce urmau a fi amplasate în camerele fără televizor.

Camerele erau prevăzute cu sisteme de siguranță, ușile fiind blocate din exterior, iar la fereastră erau amplasate gratii. Pe holuri erau amplasate sisteme de supraveghere pentru asigurarea unor condiții propice de siguranță atât pentru persoanele custodiate, cât și pentru angajații centrului. Beneficiarii nu puteau ieși din camere decât pentru programul de masă și activități cultural-educative și recreative, inclusiv în aer liber, cât și pentru discuții cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale existenți în centru. Această măsură fusese adoptată și ca urmare a numărului mare al persoanelor custodiate raportat la numărul personalului existent, reprezentanții centrului subliniind faptul că **foarte multe posturi erau vacante ca urmare a pensionării personalului și imposibilității scoaterii la concurs de noi posturi.**

În vederea desfășurării unor activități de socializare și sportive, străinilor le era asigurat accesul pe terasa situată la etajul unde erau amenajate camerele de cazare sau pe terenul de sport.

Terasa, amenajată ca spațiu pentru activități sportive era dotată cu masă de tenis și ping-pong. Ca activități recreative și de relaxare, persoanelor custodiate le erau puse la dispoziție, în camere, televizoare racordate la rețeaua proprie de cablu, fiind asigurată funcționalitatea acestora.

În corpul A erau 2 camere pentru izolator, prevăzute cu grup sanitar propriu – wc turcesc și duș. Izolatorul nr. 1 era o camera care beneficia de lumină naturală, era dotată cu un pat metalic, pe care era o saltea neigienizată. Camera dispunea de grup sanitar propriu, **însă instalația de iluminat (tub neon) nu funcționa și dușul arăta neîngrijit.** Celălalt izolator

(izolatorul nr. 2) era asemănător primului, iar instalația de iluminat de la grupul sanitar era funcțională.

În corpul B, la nivelul superior erau spații pentru custodie publică, iar la cel inferior spații de azil pentru tranzit.

Corpul B a fost dat în folosință în iulie 2021 și era dotat cu un club, o cameră pentru familie (cu 2 camere de câte 4 paturi), o cameră de joacă pentru copii (camera nu era amenajată), o cameră de rugăciune. În camera 16 era cazată singura femeie însărcinată.

Deși exista și o cameră de rugăciune, persoanele custodiate preferau să se roage în camere, potrivit informațiilor furnizate de reprezentanții Centrului.

În ultimul an nu au fost înregistrate cazuri de suicid sau decese în centru și a fost aplicată o singură sancțiune cu avertisment.

În cazuri de conflicte, personalul intervine și se aplică gradual sancțiuni de la avertisment, interzicerea dreptului la vizită, izolare. **Din discuțiile cu personalul centrului a reieșit că existau proceduri orientative pentru astfel de situații, dar aceste proceduri nu erau foarte specifice și practice.** În cazurile în care personalul nu făcea față, erau chemați jandarmii.

La nivelul centrului era stabilit un program zilnic ce cuprindea, în afara intervalelor stabilite pentru servirea mesei și un interval de timp pentru: interviuri, consiliere psihologică, asistență medicală, desfășurarea unor activități cultural-educative și recreative (9,00-12,00); timp liber pentru recreere și desfășurarea unor activități cultural-educative, sportive, consiliere psihologică (13,30-17,00); program de seară (18,00-22,30).

În vederea realizării informării beneficiarilor, în camera de vizită și pe holuri erau expuse afișe ce cuprindeau informații privind drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile pe timpul cazării străinilor în centru; prevederile legilor din România; regulamentul de organizare și funcționare a centrului de cazare (variante în mai multe limbi: hindi, urdu, albaneză, franceză, engleză); programul de audiențe, vizite și cumpărături. Atât în conținutul afișelor, cât și în documentele existente la dosarele străinilor erau enunțate drepturi precum: comunicarea directă sau prin corespondență; primirea de pachete sau bani și efectuarea de cumpărături; transmiterea unor cereri, sesizări sau plângeri; desfășurarea de activități cultural-educative și recreative, inclusiv în aer liber și participarea la activități de consiliere; desfășurarea de activități în materie religioasă.

Din declarațiile reprezentanților Centrului, străinii erau informați despre motivul luării lor în custodie publică și despre drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare

aplicabile pe timpul cazării lor în centru, imediat după aducerea în centru. Referitor la acest aspect, informarea se realiza în limba engleză și persoana custodiată semna un document de luare la cunoștință.

Din discuția cu șefa centrului, pentru comunicarea în alte limbi, personalul folosea cunoștințele personale de limbi străine, sprijinul persoanelor custodiate care cunosc mai multe limbi străine și google translate. În unele cazuri, centrul primea ajutor și de la consulatele străine din România. Nu erau prevăzuți interpreți în schema de personal.

Biblioteca amenajată în cadrul centrului era dotată cu un număr suficient de cărți, de unde străinii puteau împrumuta cărți, reprezentanții centrului declarând că nu există interes pentru lectură. Spațiul destinat activităților sportive a fost dotat pe baza parteneriatului cu organizația neguvernamentală Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR) cu bandă de alergare și biciclete fitness, accesul în aceste spații fiind asigurat în intervalul orar stabilit conform programului de activități. În cadrul activităților de socializare, o parte a beneficiarilor jucau șah, puzzle etc.

Activitățile sportive în aer liber erau organizate în curtea exterioară, străinii utilizându-l destul de rar, în special în cea de-a doua parte a zilei, fie datorită faptului că **nu era suficient personal** care să însoțească străinii pe terenul de sport, fie datorită condițiilor meteo (temperaturi ridicate sau prea scăzute).

Activitățile de asistență juridică, asistență materială și programele de socializare se realizaseră prin proiecte ale organizațiilor neguvernamentale cu care IGI/Centrul avea încheiate colaborări în baza unor proiecte finanțate din fonduri proprii ale acestora sau ale Uniunii Europene. Aceste organizații erau: Organizația Internațională pentru Migrație - OIM, Consiliul Național Român pentru Refugiați - CNRR, JRS - Asociația Serviciul Iezuiților pentru Refugiații din România.

Prin proiectul finanțat de Uniunea Europeană - Programul Național - Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare - Consiliere și asistență materială acordată migranților aflați în custodie publică (FAMI) se asigurau pachete lunare pentru fiecare persoană custodiată, pachet ce cuprindea produse de igienă corporală precum: pastă și periuță de dinți, săpun, cremă și aparat de ras, șampon, deodorant, hârtie igienică și prosoape, produse de curățenie a spațiului de locuit (detergent, mop, produse de curățenie, burete, role saci de gunoi etc.) precum și diferite produse de încălțăminte și îmbrăcăminte (pijamale, articole de igienă intimă, șosete, îmbrăcăminte de zi). Prin proiect se puteau achiziționa și medicamente, la recomandarea medicului care evalua străinul și care indica tratamentul; în unele cazuri reprezentanții CRRN

asigurau și translația conversației dintre străin și medic. În baza acestui proiect multianual, ce se desfășura la nivel național (pentru cele două centre de custodie publică din România) pe o perioadă de 2 ani (decembrie 2020- decembrie 2022) se asigura și asistență materială copiilor străini, minori plasați în servicii sociale rezidențiale pentru copii din subordinea direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului de la nivel județean/municipiul București. În cadrul proiectului de asistență materială se realizau și activități de consiliere privind drepturile și obligațiile cuprinse în Regulamentul de Ordine Interioară, Regulamentul de Organizare și Funcționare; reguli de igienă și siguranță, dezvoltarea unor abilități (cum să folosească mașina de spălat etc.). La momentul părăsirii centrului, străinii primeau, tot cu finanțare din cadrul acestui proiect, îmbrăcăminte în funcție de sezon și geantă de voiaj pentru călătorie.

În paralel cu acest proiect se derula un al doilea proiect prin care se asigurau diverse activități, precum: consiliere juridică în centru sau la sediul CRRN (pentru străinii care nu au fost luați încă în custodie publică); întocmirea de acte procedurale; onorarii pentru avocații specializați (rețea de avocați pe probleme de azil); posibilitatea de a plăti translator și pentru traducerea documentelor dar și pentru interpretare, proiectul având și o componentă de training pentru avocații care activează pe domeniul migrației.

CNRR oferea consiliere și asistență juridică, realizând vizite periodice în centru pentru a monitoriza situația cazurilor vulnerabile și a oferi beneficiarilor consiliere socială/juridică, la cererea acestora. De asemenea, CNRR organiza în spațiul pentru activități sportive al Centrului, diverse campionate de ping-pong, remy, domino și șah, cât și concursuri de tenis de masă cu scopul de a atrage în activități de petrecere a timpului liber cât mai mulți străini. În acest sens se acordau premii pentru câștigătorii diferitelor etape, premii ce constau în dulciuri, sucuri, biscuiți sau cozonaci.

OIM, ca organizație neguvernamentală parteneră asigura consilierea juridică pentru situațiile de repatriere voluntară asistată și reintegrare, asigurând celor interesați costul cheltuielilor aferente, iar JRS realiza consilierea juridică asigurând, la cerere, avocat pentru străinii care contestau hotărârile pronunțate în faza de judecată a procedurii de azil (pentru străinii care solicitau acces la o nouă procedură).

Referitor la menținerea relației cu familia, mediul de suport sau alte organisme relevante pentru situația străinului se asigura lunar o cartelă de telefon de 5 euro și suplimentar, străinii își puteau achiziționa cartele telefonice din banii proprii. În fiecare corp de clădire, în spațiile comune erau amplasate telefoane fixe și suplimentar cu ajutorul reprezentanților

organizațiilor neguvernamentale partenere se realiza transfer de apel, durata unui apel telefonic fiind limitată la 15 minute.

Din consultarea Registrului de evidență a persoanelor care vizitează străinii cazați în centru, a rezultat că numărul vizitelor primite în cursul anul 2021, până la data vizitei, a fost de 144, străinii fiind vizitați de către rude, prieteni, avocat. De asemenea, în același registru se făcea referire la conținutul pachetelor primite de către străini. În principal aceștia primeau: alimente, țigări, îmbrăcăminte.

Efectuarea de cumpărături se făcea cu ajutorul personalului de serviciu, listele cu necesarul de cumpărături fiind predate acestora, urmând ca realizarea cumpărăturilor să se facă sâmbăta, uneori și duminica, în funcție de solicitări. De asemenea, pe coridorul dintre camerele în care erau cazați străinii era amplasat un frigider unde aceștia își păstrau alimentele.

În fiecare corp al centrului exista amplasată o cutie de sesizări unde străinii puteau depune cereri, sesizări sau plângeri, reprezentanții centrului declarând că solicitările străinilor erau formulate cel mai frecvent verbal, iar în urma discuțiilor avute cu aceștia se urmărea identificarea și soluționarea aspectelor identificare cu respectarea măsurilor legale. S-a precizat, de asemenea, că se verifică zilnic conținutul cutiei.

S-a constatat că de-a lungul timpului, un număr redus de străini au primit sau trimis corespondență, aceasta realizându-se prin intermediul serviciilor poștale sau de curierat, cu sprijinul reprezentanților organizațiilor neguvernamentale care desfășurau activitate în centru.

► măsurile întreprinse în cadrul Centrului pentru protecția străinilor custodiați și a personalului și respectarea drepturilor străinilor, în contextul epidemiei de COVID-19

Potrivit informațiilor furnizate de șefa Centrului, în unitate nu au existat cazuri de COVID-19 în rândul străinilor custodiați. Au existat cereri de vaccin anti-COVID-19 din partea unui număr de patru străini custodiați, iar Centrul a dat curs respectivelor solicitări. Ulterior, Centrul a mai solicitat la Direcția de Sănătate Publică (D.S.P.) un număr de 20 de vaccinuri anti-COVID-19 însă D.S.P. a răspuns că în acel moment nu avea doze disponibile.

Pe coridoarele Centrului erau disponibili dezinfectanți, iar străinilor li s-au distribuit măști de protecție.

► referitor la asistența medicală

Față de schema de personal medical, care cuprindea un post de medic și patru posturi de asistenți medicali, era vacant, începând cu luna aprilie 2021, un post de asistent medical.

Programul de lucru al medicului Centrului era de luni până vineri între orele 9:00 și 16:00. Cei trei asistenți medicali care erau angajați la data vizitei în Centru lucrau în ture de 24/72 ore. În cazul în care unuia dintre asistenții medicali i se acorda concediu de odihnă sau concediu medical **se ajungea la situația în care nu putea fi asigurată continuitatea acordării asistenței medicale pe parcursul nopții.**

Cu referire la asigurarea continuității asistenței medicale, problemă constatată și cu prilejul vizitei din 2018 a reprezentanților instituției Avocatul Poporului, medicul Centrului a afirmat că **o dată la patru zile, timp de 24 de ore nu era prezent asistentul medical. Periodic, intervalul de 24 de ore în care nu era prezent asistentul medical ajungea să fie și pe perioada weekend-ului.**

În cazul în care pe perioada nopții un străin avea o urgență medicală, asistentul medical apela telefonic medicul Centrului sau serviciul public de urgență 112.

În încercarea de a se asigura continuitatea acordării asistenței medicale în Centru, șefa centrului a menționat că se intenționa ca și medicul unității să lucreze în ture.

Pentru acordarea de servicii medicale străinilor custodiați, inclusiv a serviciilor stomatologice, era în derulare proiectul „Asistarea străinilor pentru care a fost dispusă luarea în custodie publică și introducerea în centrele de cazare”.

Medicul Centrului acorda asistență medicală străinilor custodiați în Centru fără ca să aibă contract cu casa de asigurări de sănătate. Însă în cazul în care un străin avea nevoie să facă o operație chirurgicală se solicita Casei Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești (C.A.S.A.O.P.S.N.A.J.) să confirme existența statusului de asigurat al persoanei respective.

În cazul în care un strain avea probleme stomatologice era trimis la Policlinica Kretzulescu, însă acolo puteau fi rezolvate doar urgențele (extracție, intervenție pentru pulpită, denervare, plombă temporară).

Dotarea cabinetului medical includea stetoscop, tensiometru, electrocardiograf, ecograf, defibrilator. Medicul Centrului a precizat că în anul 2017 s-au primit câteva echipamente în baza unui program.

Aparatul de urgență din cabinet conținea medicamente, însă medicamentul **haloperidol picături pentru administrare orală expirase din luna mai 2021.**

Există o cameră izolator medical dotată cu șase paturi, pregătite în caz că va fi nevoie.

Registrul de consultații conținea înregistrări care aveau semnătura străinului căruia i s-a acordat asistența medicală în Centru.

În registrul de monitorizare a stării de sănătate a gravidelor, ultima consemnare era din data de 19 mai 2021 pentru străina custodiată la data vizitei în Centru și era consemnată eliberarea unui bilet de trimitere la ginecolog. Exista semnătura pacientei. În același registru exista și o consemnare din data de 2 aprilie 2021 pentru o altă străină însărcinată.

Din discuțiile echipei MNP cu străina însărcinată a rezultat că aceasta se afla în Centru de o lună, că era căsătorită oficial cu un străin care la rândul său era prezent la această discuție, pentru a facilita comunicarea între echipa de vizită și străină care nu cunoștea limba engleza. Referitor la investigațiile medicale necesare pentru sarcină, soțul străinei a afirmat ca el a solicitat în mod repetat la cabinetul Centrului ca soția lui să facă acele investigații, însă medicul Centrului a amânat-o de fiecare dată „peste câteva zile” și nu le-a făcut până la data vizitei. Acesta a afirmat că a făcut investigații medicale pentru sarcină la centrul de la Arad, unde a fost custodiată anterior. Referitor la alimentație, fructe s-au dat doar o dată sau de două ori de când se afla în Centru.

Potrivit informațiilor furnizate, la Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Arad străina care era însărcinată a beneficiat de consultație la ginecolog, în luna iunie 2021. Străina a fost transferată de la Arad cu două săptămâni înaintea vizitei echipei MNP și **nu a venit de acolo cu nicio analiză pentru sarcină. De când se afla în Centru și până la data vizitei nu a făcut nicio analiză pentru sarcină din cauză că nu a fost rezolvată problema colaborării Centrului cu un laborator de analize.** La data vizitei, Centrul demarase colaborarea cu un laborator de analize. Potrivit informațiilor furnizate aceasta urma să fie dusă la ginecolog într-o unitate privată, iar în cazul în care acest lucru nu va fi posibil aceasta va beneficia de consultație ginecologică la Spitalul Militar. Medicul Centrului a afirmat că persoanei custodiate nu i s-a asigurat consult ginecologic de când se afla în Centru și până la data vizitei, din cauză că nu a făcut toate analizele medicale. În Centru, starea de sănătate a gravidei a fost monitorizată (măsurarea tensiunii arteriale) și a beneficiat de tratament.

Medicul Centrului a afirmat că, pentru străinele a caror sarcină evoluează până în luna a patra se întocmea, de obicei, un raport prin care se propunea întreruperea cazării în Centru.

Exista un străin care a fost diagnosticat cu TBC și urma tratament în Centru, însă în cazul acestuia, potrivit analizelor efectuate, nu se mai eliminau bacili.

De asemenea, un alt străin urma să fie operat peste câteva zile la Spitalul Gerota din București pentru tratamentul unui hidrocel masiv cu care a venit în Centru. În fișa medicală era atașată o copie xerox după un înscris care evidenția acceptul unui medic urolog de la Spitalul Gerota pentru operarea străinului.

Din studierea Registrului de agresioni s-a reținut cazul unui străin cu diagnosticul de plagă prin autoagresiune în regiunea frontal, în cazul căruia s-a întocmit bilet de trimitere la psihiatrie și s-a făcut toaletarea plăgii. La rubrica observații era consemnat că pacientul a fost prezentat la camera de gardă a Spitalului de Psihiatrie Obregia din București în data de 31 august 2020. Tot în data de 31 august 2020, Spitalul Obregia a emis o rețetă cu două medicamente care trebuiau administrate timp de 15 zile, diagnosticul fiind de „tulburare de adaptare”, însă în fișa medicală de la Centru era evidențiată **administrarea tratamentului care i-a fost indicat străinului în urma consultației de la Spitalul Obregia abia începând cu data de 15 septembrie 2020.**

Un bilet de ieșire de la Spitalul de Psihiatrie Obregia a evidențiat că străinul a fost internat în perioada 25 septembrie – 6 octombrie 2020 din cauza unor acte repetate de autoagresiune, neliniște psihomotorie, dispoziție tristă, irascibilitate, iritabilitate, insomnie. La spital i s-a pus diagnosticul de tulburare de adaptare și i s-a recomandat un tratament psihiatric cu două medicamente cu administrare seara, timp de 30 de zile, însă **consultațiile ulterioare consemnate în fișa medicală de la Centru (datate 12, 13 și 16 octombrie 2020) nu evidențiau administrarea acestui tratament.** În data de 17 octombrie 2020 în fișa medicală a fost consemnat că străinul refuza tratamentul psihiatric și că refuza să se alimenteze. Abia în data de 19 octombrie 2021 în fișa medicală era consemnat că străinul era compliant la tratamentul psihiatric, că va continua schema terapeutică indicată la externarea din spitalul de psihiatrie. Următoarea referire la acest tratament în fișa medicală de la Centru era datată 21 octombrie 2020, existând semnatura și parafa medicului Centrului.

Medicul Centrului a precizat că străinul ar fi beneficiat de tratamentul indicat de Spitalul de Psihiatrie Obregia, chiar din momentul în care a revenit în Centru, respectiva medicație a fost achiziționată de Centru, pentru străin, chiar în ziua revenirii în Centru. Referitor la acordarea tratamentului pe care străinul trebuia să îl urmeze de la momentul externării din 6 octombrie 2020, străinul ar fi urmat acel tratament chiar din data de 6 octombrie 2020, însă **medicul Centrului a omis să consemneze în fișa medicală.**

Din discuțiile cu persoanele custodiate s-au mai reținut următoarele: un străin era nemulțumit că în Centru **primește ca tratament medicamentos doar pentru somn, în condițiile în care avea probleme dentare.** De asemenea, s-a plâns de afecțiuni la nivelul coloanei vertebrale care se manifestau prin durere iradiată în lungul unui membru inferior. Străinul era nemulțumit că **nu a primit tratament de la stomatolog și că nu a fost dus la investigații medicale pentru coloana vertebrală.**

Din studierea documentelor medicale a rezultat că în fișa medicală de la Centru, în perioada 28 iunie – 9 august 2021 erau consemnate trei consultații parafate și semnate de medicul Centrului: în 28 iunie 2021: Discartroza vertebro-lombară și sindrom de intestin iritabil; tratament cu medicamente cu administrare orală; 16 iulie 2021: Rinoree, tratament; în 9 august 2021: Infecție acută de căi respiratorii superioare, tratament.

Potrivit discuțiilor cu medicul centrului, străinul a fost adus în Centru fără să aibă de dinainte un rezultat al unei investigații medicale și a considerat ca problema medicală de coloană nu a necesitat investigații suplimentare. În privința problemelor dentare, medicul Centrului a precizat că i-a dat tratament simptomatic, însă străinul nu ar fi solicitat să meargă la stomatolog. **Centrul putea programa o intervenție la stomatolog care să îi asigure străinului doar o plombare temporară (care poate rezista aproximativ o săptămână) și nu o plombare definitivă, așa cum ar fi de dorit.**

Un alt străin a afirmat că are o problemă medicală la inimă depistată în Afganistan și era nemulțumit că medicul Centrului i-a indicat doar să se hidrateze mai bine.

Examenul clinic consemnat în fișa medicală la introducerea străinului în Centru nu a evidențiat probleme cardiace. În aceeași zi, în registrul de consultații medicale medicul Centrului a consemnat că străinului i s-au acordat îngrijiri medicale pentru un episod de alterare a stării de sănătate manifestat inclusiv prin dureri în dreptul inimii (declarativ), manifestări posibile în urma unui atac de panică. Medicul Centrului a dus pacientul la cabinetul medical unde l-a ținut sub observație, înregistrându-se valori anormale ale funcțiilor vitale. Întrucât starea pacientului s-a agravat a fost solicitat serviciul public 112, care a decis transportarea pacientului la unitatea de primiri urgențe a spitalului Elias din București pentru investigații de specialitate. I s-a pus diagnosticul de toracalgie nespecifică și tulburare depresivă în observație, fiindu-i recomandat consult psihiatric în ambulator, paracetamol comprimate (la nevoie) și supraveghere prin personalul medical al Centrului. La fișa medicală de la Centru exista un bilet de trimitere la psihiatrie către CMDTA Kretzulescu București, existând o consemnare olografă „Refuză deplasarea la consult de specialitate”.

De asemenea, mai mulți străini au afirmat că nu li se permite să iasă din camere cu excepția perioadelor de servire a mesei, iar faptul că în acel moment li s-a permis ieșirea din camere, a fost determinat de prezența echipei de vizită.

În ceea ce privește hrana migrantilor, meniul zilei a inclus: supă de legume cu tăiței, ostropel cu pui, piure de cartofi, carne de vită (pentru cine dorea); prânz; seara: iahnie de fasole

cu murături. Bucătăreasa a prezentat echipei de vizită vasele cu alimentele pregătite pentru a fi servite străinilor.

Meniul zilei anterioare a inclus: ciorbă de legume, fasole verde cu carne de vită – prânz; orez cu pește pane – seara.

Probele alimentare erau păstrate într-un frigider în care termometrul indica 2 grade Celsius, iar graficul de temperatură era completat corespunzător.

Conform registrului pentru distribuirea hranei pe zile și mese, meniul persoanelor custodiate consta, cu titlu de exemplu, în data de 16 august 2021, din: dimineața: ceai, biscuiți, gem, miere, unt, branză telemea, cremvuști, pâine; la prânz: ciorbă legume, mazăre cu pui, pâine; seara: piure de cartofi și carne de pui cu sos, pâine. Meniul zilelor de 17, 18 și 19 august 2021 era asemănător cu meniul zilei de 16 august 2021. Pentru zilele de 16 și 17 august 2021 era consemnat că hrana corespunde organoleptic.

În meniurile din perioada 16-19 august 2021 s-a remarcat **lipsa legumelor și fructelor proaspete**. Din discuțiile cu migranți, erau străini care erau nemulțumiți că la mese nu se dădeau fructe. Potrivit informațiilor furnizate de medicul Centrului, unitatea **nu asigura fructe în alimentația străinilor**. Uneori străinii primeau salate de legume. Aceștia primeau fructe (mere, banane, citrice) din partea unor organizații, o dată sau de două ori pe săptămână.

3. Recomandări

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

Conducerii Centrului de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Ocuparea posturilor vacante prin angajarea de personal suficient, astfel încât străinii să poată participa la activități sportive și recreative; angajarea de personal feminin suplimentar;

2. Instruirea personalului pentru a putea face față situațiilor de criză și pentru dezamorsarea conflictelor;
3. Intensificarea organizării de programe cu caracter cultural-educativ sau recreațional în care să se implice străinii aflați în centru;
4. Asigurarea unor interpreți care să ajute la eliminarea barierelor lingvistice în comunicarea cu străinii, inclusiv pentru acordarea asistenței medicale în afara Centrului, atunci când este nevoie;
5. Asigurarea de fructe și legume proaspete zilnic;
6. Asigurarea continuității asistenței medicale în Centru cu ajutorul asistenților medicali;
7. Asigurarea asistenței medicale stomatologice atât la nevoie cât și prin controale periodice astfel încât străinii să beneficieze de intervenții stomatologice mergând până la aplicarea de plombe definitive;
8. Consemnarea tratamentelor acordate străinilor în documentele medicale ale Centrului;
9. Repararea instalației de iluminat și igienizarea saltelei și dușului din izolatorul nr.1, corpul A, etajul I;
10. Permitea părăsirii camerelor de către străini, zilnic, și în afara intervalelor de timp alocate alimentației, cu excepția restricțiilor impuse de actele normative;
11. Păstrarea în aparatul de urgență din cabinetul medical doar a medicamentelor care nu au depășit data expirării;
12. Asigurarea asistenței medicale pentru străina din Tunisia care era însărcinată, inclusiv prin analize de laborator și consultații ginecologice.

București, 8 noiembrie 2021

